

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN NAM SÁCH, TỈNH HẢI DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đoàn Thị Điệp

Thư ký phiên họp: bà Phạm Thị Mai Hoa

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị La – Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 8 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 17/2023/TLST-DS ngày 02 tháng 6 năm 2023 về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2023/QĐST-DS ngày 26 tháng 7 năm 2023 và thông báo thay đổi thời gian mở phiên họp số 02/2023/TB-TA ngày 01/8/2023 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị K, sinh năm 1957; ĐKKHKT và trú tại: Thôn C, xã C, huyện N, tỉnh Hải Dương
 - *Người bị yêu cầu:* Anh Nguyễn Văn K1, sinh năm 1979; Nơi ĐKKHKT và nơi cư trú: Thôn C, xã C, huyện N, tỉnh Hải Dương
 - *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*
 - + Chị Nguyễn Thị L, sinh năm 1981.
 - + Anh Nguyễn Văn L1, sinh năm 1984;
 - + Ông Nguyễn Văn Đ, sinh năm 1929Đều có HKTT và cư trú tại: Thôn C, xã C, huyện N, tỉnh Hải Dương.
 - *Người làm chứng:*
 - + Anh Nguyễn Văn T, sinh năm 1977
 - + Bà Đinh Thị X, sinh năm 1948
 - + Ông Tống Thế P (Trưởng thôn Cổ Pháp)Đều trú tại: Thôn C, xã C, huyện N, tỉnh Hải Dương.
- Bà K; ông Đ, anh L1, chị L có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp.
Những người làm chứng đều vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà Nguyễn Thị K trình bày: Bà Nguyễn Thị K và ông Nguyễn Văn K2, sinh năm 1955 (đã chết 2013) là vợ chồng. Bà và ông K2 sinh được 03 người con gồm anh Nguyễn Văn K1, sinh năm 1979; chị Nguyễn Thị L, sinh năm 1981 và anh Nguyễn Văn L1, sinh năm 1984; Đều ĐKKHKT và cư trú tại: Thôn C, xã C, huyện N, tỉnh Hải Dương. Ông K2 và bà K không có con nuôi hợp pháp, con ngoài giá thú; Bố đẻ của ông K2 là ông Nguyễn

Văn Đ, sinh năm 1929 và mẹ đẻ là bà Tống Thị R (mất năm 1971 – mất trước ông K2). Ông K2 cũng không có bố mẹ nuôi hợp pháp.

Trong 03 người con của ông bà thì anh Nguyễn Văn K1 sau khi sinh đã bị thiểu năng, não chậm phát triển. Từ bé, đến lớn luôn trong tình trạng không hiểu biết xã hội, không đủ điều kiện để đi học, cũng không tự vệ sinh bản thân, nói cũng không hiểu cũng không lao động như một người lao động phổ thông bình thường được. Hàng ngày chỉ quanh quẩn ở nhà và hàng xóm. Bực tức thì quậy phá, đập phá đồ đạc. Việc sinh hoạt hàng ngày của anh K1 do bà K là người đảm nhận, cơm nước cũng do bà chuẩn bị và cho ăn. Anh K1 bị từ khi sinh ra tức bẩm sinh và gia đình đã tìm hiểu nhiều bệnh viện để chữa trị nhưng đến nay vẫn không có kết quả. Năm 2009, gia đình đã đưa anh K1 đến Bệnh viện T1 điều trị và bệnh viện đã ra quyết định đưa anh K1 vào quản lý, theo dõi điều trị ngoại trú và kết luận anh K1 bị động kinh cục bộ, chậm phát triển và tâm thần nặng. Năm 2020, thực hiện chủ trương của Ủy ban nhân dân (viết tắt UBND) xã C nên gia đình đã đưa anh K1 đến UBND xã để làm chế độ hưởng trợ cấp cho anh K1 và ngày 20/02/2020 anh K1 được UBND xã C, huyện N, tỉnh Hải Dương cấp giấy xác nhận khuyết tật số 10609000430 anh K1 thuộc dạng khuyết tật vận động, nghe nói, thần kinh tâm thần, trí tuệ ở mức độ đặc biệt nặng. Hiện mỗi tháng được hưởng 1.140.000đ/tháng bao gồm tiền trợ cấp cho anh K1 và tiền trợ cấp cho người chăm sóc. Mặt khác, tại kết luận giám định của V đã kết luận anh K1 mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó, để đảm bảo quyền lợi của anh K1 cũng như việc giải quyết công việc gia đình của bà, của những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan mà cụ thể là chia di sản thừa kế của ông K2 để lại, công việc dân sự khác của gia đình nên bà đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn K1 mất năng lực hành vi dân sự.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm ông Nguyễn Văn Đ (bố đẻ của ông K2 và là ông nội của anh K1), chị Nguyễn Thị L, anh Nguyễn Văn L1 (đều là em ruột của anh K1) trình bày: Từ bé, đến lớn anh K1 luôn trong tình trạng không hiểu biết xã hội, không đủ điều kiện để đi học, cũng không tự vệ sinh bản thân, nói cũng không hiểu cũng không lao động như một người lao động phổ thông bình thường được. Hàng ngày chỉ quanh quẩn ở nhà và hàng xóm. Bực tức thì quậy phá, đập phá đồ đạc, việc sinh hoạt hàng ngày như cơm nước, vệ sinh của anh K1 do mẹ đẻ anh K1 là bà K đảm nhận. Ông Đ, anh L1, chị L nhất trí theo yêu cầu của bà K và đề nghị Tòa án căn cứ quy định của pháp luật tuyên bố anh K1 mất năng lực hành vi dân sự.

Xác minh tại chính quyền địa phương là UBND xã C, Trạm y tế xã C, **trưởng thôn và hàng xóm đều thể hiện:** Anh K1 bị thiểu năng, não chậm phát triển từ lúc sinh ra. Anh K1 luôn trong tình trạng không hiểu biết xã hội, cũng không tự vệ sinh bản thân, nói cũng không hiểu cũng không lao động như một người lao động phổ thông bình thường được. Hàng ngày anh K1 chỉ quanh quẩn ở nhà và hàng xóm. Bực tức thì quậy phá, đập phá đồ đạc. Việc sinh hoạt hàng ngày của anh K1 do bà K là người đảm nhận. Năm 2020, anh K1 được UBND xã C, huyện N, tỉnh Hải Dương cấp giấy xác nhận khuyết tật và được hưởng trợ cấp hàng tháng, anh K1 thuộc dạng khuyết tật vận động, nghe nói, thần kinh tâm thần, trí tuệ ở mức độ đặc biệt nặng. Vì vậy, Bà K làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh K1 mất năng lực hành vi dân sự đề nghị Tòa án căn cứ pháp luật giải quyết.

Sau khi nhận được Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự và giấy triệu tập đến tham gia phiên họp. Bà K và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vì lý công việc, sức khỏe có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp và đề nghị Tòa căn cứ tình hình thực tế cũng như Kết luận giám định của V để tuyên bố anh Nguyễn Văn K1 mất năng lực hành vi dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và người tham gia tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự đã đảm bảo đúng theo quy định của pháp luật. Về đường lối giải quyết, Viện kiểm sát đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị K tuyên bố anh Nguyễn Văn K1 là người mất năng lực hành vi dân sự, miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà K do bà K là người cao tuổi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương nhận định:

[1] Về thủ tục giải quyết vắng mặt người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Người yêu cầu và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp vì lý do bận công việc là lý do chính đáng. Do vậy, Tòa án nhân dân huyện Nam Sách mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là phù hợp với quy định tại khoản 2, 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về xác định nội dung yêu cầu phải giải quyết:

Người yêu cầu bà Nguyễn Thị K yêu cầu Tòa án tuyên bố con trai bà là anh Nguyễn Văn K1 là người mất năng lực hành vi dân sự. Tòa án nhân dân huyện Nam Sách đã thụ lý yêu cầu bà Nguyễn Thị K là phù hợp với quy định tại Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Sau khi biết nội dung kết luận giám định, bà Nguyễn Thị K yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn K1 là người mất năng lực hành vi dân sự nên yêu cầu phải giải quyết là tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về căn cứ chấp nhận yêu cầu đề nghị tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của người yêu cầu:

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số 172/KLGD ngày 25/7/2023 của V kết luận: Tại thời điểm giám định, đối tượng Nguyễn Văn K1 bị bệnh động kinh toàn thể cơn lớn, kèm theo chậm phát triển tâm thần mức độ nặng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số G40.6+ F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, bà Nguyễn Thị K yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn K1 là người mất năng lực hành vi dân sự phù hợp với Kết luận giám định sức khỏe tâm thần của V, phù hợp với nhân thân và tình trạng thực tế của anh Nguyễn Văn K1 tại thời điểm giám định là có căn cứ cần được chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự và chi phí giám định:

Bà Nguyễn Thị K là người yêu cầu nên phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật tuy nhiên do bà K là người cao tuổi nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự; bà Nguyễn Thị K tự nguyện chi trả toàn bộ chi phí giám

định (*đã thanh toán xong*) và không có đề nghị gì về chi phí giám định nên không đặt ra giải quyết.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào các Điều 367, 369, 370 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự; các Điều 22, 46 của Bộ luật Dân sự; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH 13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu là bà Nguyễn Thị K

1. Tuyên bố: Anh Nguyễn Văn K1, sinh năm 1979; Nơi đăng ký cư trú và cư trú tại: Thôn C, xã C, huyện N, tỉnh Hải Dương là người mất năng lực hành vi dân sự (mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi).

2. Miễn toàn bộ lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Nguyễn Thị K.

3. Người yêu cầu, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc ngày quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát nhân dân huyện Nam Sách có quyền kháng nghị quyết định này theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- VKSND huyện Nam Sách;
 - Lưu hồ sơ việc dân sự;
 - Lưu VP.

THẨM PHÁN-CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

ĐOÀN THỊ ĐIỆP